

Використання матеріалів

З ОСВІТИ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

при вивченні навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах

Навчальний предмет: Зарубіжна література

Відкритий електронний ресурс для скачування посібників серії «Зелений пакет»:

<http://www.greenpack.in.ua/school/high/>

<i>Клас</i>	<i>Тема розділу, уроку</i>	<i>цінності / ставлення</i>	<i>уміння</i>	<i>навчальні ресурси (ЕБ/СР)</i>
5	Вступ. Художня література – духовна скарбниця людства. Роль книжки в сучасному житті.	<i>осмислення</i> важливості збереження природи як середовища, необхідного для життя людини	<i>розуміти</i> значення художньої літератури в сучасному житті людини й людства	Розділ Цінності, теми «Права громадян», «Наша Земля в майбутньому», с. 45-56
5	Розділ 2. <u>Казки народів світу</u> 1. Індійська народна казка «Фарбований шакал». «Панчатантра» – перша у світі фольклорна збірка, книга про основи житейської мудрості. Викриття в образах тварин негативних людських якостей. Повчальний зміст казки. 2. Ганс Крістіан Андерсен (1805–1875). «Соловей». Протиставлення «справжнього» і «штучного» в казці	<i>набуття</i> досвіду спілкування з природою; <i>усвідомлення</i> екологічної відповідальності задля збереження й захисту довкілля	<i>висловлювати</i> враження та власне ставлення до подій творів; <i>розкривати</i> гуманістичний зміст казок, моральні цінності, утілені в них	розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24

	«Соловей»; соловей як утілення сили природи й мистецтва.			
5	<u>Розділ 3. Природа і людина.</u> Джон Кітс (1795–1821). «Про коника та цвіркуна». Поетизація образу природи у вірші, його ідея («Поезія землі не вмере ніколи...»). Йоганн Вольфганг Ґете (1749–1832). «Нічна пісня подорожнього». Зображення взаємозв'язку різних сфер природи й людини в поетичному творі. Генріх Гейне (1797–1856). «Задзвени із глибини...». Утілення краси весняної природи у вірші. Ернест Сетон-Томпсон (1860–1946). «Снап», «Лобо», «Доміно» (1 за вибором учителя). Утвердження любові до всього живого.	усвідомлення взаємозв'язків людини і природи; бережливого ставлення до природи як важливого чинника реалізації особистості; сприймання природи як цілісної системи	ілюструвати екологічні проблеми прикладами з художніх творів; наводити приклади з художніх творів, у яких порушені проблеми екологічної безпеки.	Розділ Цінності, тема «Здоров'я та довкілля», с. 32-38; розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24 розділ Діяльність людини, тема «Подорожі блжіл», с.45-48
5	<u>Розділ 4. Світ дитинства.</u> Елеанор Портер (1868–1920). «Полліанна». Ідея радості життя й відкриття світу у творі.	розуміння необхідності розв'язання проблем довкілля	формулювати зв'язне висловлювання про проблеми навколишнього середовища	Розділ Цінності, теми «Права громадян», «Наша Земля в майбутньому», с. 45-56
5	<u>Розділ 5. Сила творчої уяви.</u> Льюїс Керролл (1832–1898). «Аліса в Країні Див». Марина Іванівна Цвєтаєва (1892–1941). «Книги в червоній	усвідомлення важливості знаходити спільну мову з природою	формулювати зв'язне висловлювання про проблеми	Розділ Діяльність людини, тема «Від зерна до хліба», с. 35-40; 44-50;

	палітурці». Чарівний світ літератури й мистецтва у творах.		навколишнього середовища	тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56; розділ Діяльність людини, тема «Подорожі бджіл», с.45-48
6	<u>Розділ 2. Міфи народів світу.</u> Відображення єдності людини й природи в міфах різних народів.	<i>усвідомлення</i> єдності людини й природи	розкривати загальнолюдський зміст міфів; виявляти актуальний зміст міфологічних образів	розділ Компоненти довкілля, тема «Вони повинні жити» с. 27-62
6	<u>Розділ 4. Пригоди і фантастика.</u> Ж. Верн. «П'ятнадцятирічний капітан», Р. Л. Стівенсон. «Острів скарбів». Описи природи.	<i>усвідомлення</i> ролі екологічних знань у досягненні життєвої мети	визначати роль описів природи у творах для формування екологічної свідомості	розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24 ; розділ Діяльність людини, тема «Від зерна до хліба», с. 35-40; 44-50; тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56
6	<u>Розділ 5. Людські стосунки.</u> Джек Лондон (1876–1916). «Жага до життя». Описи природи та їхня роль у тексті.	<i>розуміння</i> залежності людини від навколишнього середовища	характеризувати ставлення персонажів до світу, природи, людей, мистецтва	розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24 ; розділ Діяльність людини, тема «Від зерна до хліба», с. 35-40; 44-50; тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56

6	<u>Розділ 6. Поетичне бачення світу. Мацуо Басьо (1644–1694). Хайку.</u> Зображення станів природи в ліриці М. Басьо. <u>Джанні Родарі (1920–1980).</u> «Листівки з видами міст». Широта світу та його сприйняття ліричним героєм вірша. Листівки як символ широти світу й прагнення до його відкриття.	<i>сприймання</i> природи як цілісної системи, <i>усвідомлення</i> тісного взаємозв'язку між людиною і навколишнім середовищем, <i>розуміння</i> важливості біологічного розмаїття світу	<i>визначати</i> роль описів природи у творах для формування екологічної свідомості	Розділ Компоненти довкілля, тема «Біологічне різноманіття», с. 27-54
6	<u>Розділ 7. Образ майбутнього в літературі.</u> Рей Дуглас Бредбері (1920–2012). «Усмішка». Тривога за руйнування духовних цінностей в оповіданні. Роберт Шеклі (1928–2005). «Запах думок». Роздуми автора про майбутнє людини та людства.	<i>усвідомлення</i> небезпеки руйнування духовних цінностей, взаємозв'язків людини і природи	<i>висловлювати</i> свою думку щодо майбутнього людства	Розділ Глобальні виклики
7	<u>3. Історичне минуле в літературі Друга світова війна у європейській поезії</u> (К. І. Галчинський («Лист із полону», «Пісня про солдатів з Вестерплатте» та ін.), А. Маргул-Шпербер («Про назву концтабору Бухенвальд»), Б. Ш. Окуджава («До побачення, хлопчики...»)) Зображення трагедії Другої світової війни з різних боків Європи. Василь Володимирович Биков (1924–2003). «Альпійська балада». Гуманістичний зміст повісті.	<i>усвідомлення</i> взаємозв'язку людини і природи; загрози зникнення людства внаслідок війн на планеті Земля.	<i>висловлювати</i> власне судження про війну	Розділ Діяльність людини, тема «Радіація: довкілля та людина», с. 15-19

7	<u>Розділ 4. Духовне випробування людини.</u> Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Балада про Схід і Захід». «Якщо...». Художні особливості твору, його провідна ідея (людина має залишатися собою у різних життєвих випробуваннях, зберігати вірність моральним принципам).	усвідомлення взаємозв'язку людини і природи; трагічних наслідків ризикованого втручання людини у світ природи.	розкривати моральні проблеми у творах письменників, актуальність проблематики оповідань для сьогодення; висловлювати власне ставлення до порушених у творах моральних проблем.	Розділ Цінності, теми «Права громадян», «Наша Земля у майбутньому», с.45-56 ; розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24 ; розділ Діяльність людини, тема «Від зерна до хліба», с. 35-40: 44-50; тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56
7	<u>Розділ 8. Сучасна література.</u> Я і світ. Айзек Азімов (1920–1992). «Факх». Роздуми про майбутнє людини й людства. Утвердження сили людського інтелекту, самостійності мислення, творчої уяви, моральних цінностей.	усвідомлення загрози для розвитку інтелекту людини, пов'язані з науково-технічним прогресом	розкривати актуальні теми і проблеми у прочитаних текстах; висловлювати власне ставлення до порушених у творах філософських і моральних проблем.	Розділ Діяльність людини, розділ Глобальні виклики
8	<u>Розділ 4. Середньовіччя.</u> Лі Бо (701–762). «Печаль на яшмовому ганку», «Призахідне сонце навіює думки про гори», «Сосна біля південної галереї» (1-2 за вибором учителя). Своєрідність пейзажів Лі Бо, утілення в них краси природи і духовного життя. Ду Фу (712–770). «Пісня про хліб і шовк», «Весняний краєвид», «Подорожуючи, вночі описую почуття»	усвідомлення краси природи, її благотворного впливу на людину, розкриття значення образного слова для висловлення емоцій та почуттів, розуміння образу природи	висловлювати власне ставлення до персонажів та їхніх вчинків; виявляє актуальний зміст середньовічних творів, вічність порушених у них проблем.	розділ Діяльність людини, тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56

	(1-2 за вибором учителя). Образ ліричного героя, його сприйняття життя і природи, почуття, мрії, ідеали, дума про батьківщину.			
8	Розділ 7. Література XX–XXI СТ. У пошуках себе і високого польоту. Антуан де Сент-Екзюпері (1900–1944). «Маленький принц». Людські взаємини, моральні цінності в казці-притчі «Маленький принц»	сприймання природи як цілісної системи; усвідомлення взаємозв'язку людини і природи	висловлювати особисте ставлення до проблем навколишнього середовища	розділ Глобальні виклики, тема «Перша жертва зміни клімату», с. 8-9, тема «Врятуємо Чорне море» с. 20-24 ; розділ Діяльність людини, тема «Від зерна до хліба», с. 35-40; 44-50; тема «О, мій ліс! О, моя краса!», с.51-56
9	Розділ 2. Просвітництво. Джонатан Свіфт (1667–1745). «Мандри Лемюеля Гуллівера». Образ Гуллівера як втілення концепції нової людини. Йоганн Вольфганг Гете (1749–1832). Поезії «Вільшаний король», «Травнева пісня», «Прометей». Нове розуміння природи у ліриці Й. В. Гете.	усвідомлення особистої відповідальності за стан навколишнього середовища	виявляти актуальний зміст середньовічних творів, вічність порушених у них проблем.	Розділ Цінності, теми «Права громадян», «Наша Земля в майбутньому», с. 45-56
9	Розділ 6. Література XX–XXI ст. Життя, історія, культура. Рей Дуглас Бредбері (1920–2012). «451° за Фаренгейтом». Тривога за майбутнє суспільства в романі-антиутопії «451° за Фаренгейтом».	усвідомлення взаємозв'язку людини і природи; розуміння важливості екологічної безпеки	обґрунтовувати вплив культурного, соціального, економічного чинників на розвиток людства	Розділ Цінності, теми «Права громадян», «Наша Земля в майбутньому», с. 45-56